

Asia: VN/32825/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lukukeskus – Läscentrum ry. kiittää mahdollisuudesta lausua. Lukukeskuksen työn tavoitteena on turvata lukeva elämäntapa tasavertaisesti kaikille, ja olemme tästä näkökulmasta kiinnittäneet huomiota muutamiin uudistuksen kohtiin. Lausuntonne koskee Kansallisarkiston, Saavutettavuuskirjasto Celian ja Varastokirjaston yhdistymistä arkisto- ja kirjastotoimintaa hoitavaksi virastoksi. Lukukeskus on tehnyt yhteistyötä Saavutettavuuskirjasto Celian kanssa ja Lukukeskuksella on edustus Celian johtokunnassa.

Esityksessä huolta herättää erityisesti Saavutettavuuskirjasto Celian palveluiden löydettävyys, kun virastojen uudeksi nimeksi on kaavailtu Kansallisarkistoa. Saavutettavuuskirjasto Celia tekee vaikuttavaa ja tärkeää työtä lukemisesteisten kirjastopalveluiden saavutettavuudessa ja Celian rooli on merkittävä etenkin heikommassa asemassa olevien kohderyhmien sekä lasten ja nuorten lukutaitoa edistävässä työssä. Esityksen mukainen nimiudistus jättää kirjasto-sanankäytön näkymättömiin, vaikka juuri Celian palvelujen erityisryhmät, kuten lukemisesteiset, tarvitsevat selkeästi tunnistettavia palveluja.

Kuten Saavutettavuuskirjasto Celian lausunnossa todetaan, saavutettavien kirjastopalveluiden tarve esimerkiksi väestön ikääntymisen ja yhä lisääntyvien luki-, oppimis- ja neurologisten vaikeuksien vuoksi ei ole vähenemässä. Siksi tuemme Saavutettavuuskirjasto Celian lausuntoa ja pidämme erittäin tärkeänä, että lakiuudistuksessa kiinnitetään erityistä huomiota vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden oikeuksien toteutumiseen ja arvioidaan riittävällä tavalla haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten, esimerkiksi vammaisten lasten, asemaa. Lisäksi tuemme Saavutettavuuskirjasto Celian lausuntoa, jonka mukaan Celialle on kirjattava itsenäinen asema suhteessa Kansallisarkistoon. Näin turvataan näkövammaisten ja muiden lukemisesteisten henkilöiden palvelujen jatkuvuus sekä asiantuntijuus saavutettavien kirjasto- ja oppimateriaalipalvelujen sekä saavutettavan julkaisemisen edistämiseksi. Näin varmistetaan

lukemisen ja lukutaidon tukeminen ja lukevan elämäntavan mahdollistaminen tasavertaisesti kaikille kohderyhmille.

Jäkkö Emmi
Lukukeskus-Läscentrum ry